

Unga i trafiken – om ansvar för förare och vårdnadshavare

Information från lokalpolisområde Umeå
om fordonstyper, trafikbrott och trafiksäkerhet.

Prata om ansvar, trafiksäkerhet och trafikbrott

Att ha ett körkort innebär ett stort ansvar. Denna broschyr innehåller information både till dig som är vårdnadshavare och dig som kör A-traktor, mopedbil, moped eller ett elfordon av något slag.

Vi vill påminna dig som är vårdnadshavare om att du bär det yttersta ansvaret för att ditt barn kör säkert och följer bestämmelserna. Vi uppmanar dig att ha ett öppet samtal med ditt barn om beteende och körning. Se också tillsammans till att

ditt barns fordon är trafiksäkert och lagligt, för att minska risken för trafikolyckor skador på person eller egendom.

Glöm inte att också prata om det rättsliga efterspel som kan följa av ett trafikbrott i form av bland annat indraget körkort eller förarbevis samt en spärrtid för framtida ansökningar om körkortstillstånd.

Några exempel på trafikbrott

Olovlig körning

Det är inte tillåtet att manipulera ett fordon för att det ska gå fortare än tillåten hastighet. Den som kör ett manipulerat fordon utsätter både sig själv och andra trafikanter för fara. Risken för en trafikolycka med allvarliga skador eller dödsfall ökar med högre hastigheter, särskilt om du kör ett fordon som i grunden är konstruerat för att vara hastighetsbegränsat.

Manipulering (trimning) innebär till exempel att en A-traktor eller en moped i lagens mening betraktas som en bil respektive en motorcykel. Föraren riskerar att rapporteras för olovlig körning och förarens vårdnadshavare kan komma att rapporteras för tillåtande av olovlig körning.

Det räknas även som tillåtande av olovlig körning om man låter en kompis som saknar rätt behörighet köra fordonet.

Rattfylleri

Med alkohol eller narkotika i kroppen blir man en livsfarlig förare. Det är ett brott att framföra ett motordrivet fordon, till exempel en moped eller A-traktor, med en straffbar mängd alkohol eller narkotika i kroppen.

Vårdslöshet i trafik

Att till exempel busköra, köra åt fel håll i en cirkulationsplats, köra mot trafiken, köra på mopedens bakhjul eller utan att hålla i styret, skjutsa kompisar på A-traktorflaket eller hänga ut genom ett fönster vid färd är några exempel på brottet vårdslöshet i trafik.

Ofredande/förargelseväckande beteende

Att till exempel spela hög musik i närheten av bostadsbebyggelse eller med annat ljud störa omgivningen kan räknas som ofredande eller förargelseväckande beteende.

Onödig och störande körning

Det är också straffbart att busköra i anslutning till bostadsbebyggelse samt att inte anpassa färdväg,

hastighet eller färsätt så att andra inte störs i onödan.

Smitning från trafikolycksplats

Att avvika från en trafikolycka som orsakat skada på person, fordon eller egendom utan att lämna uppgifter om sig själv och händelsen till andra inblandade eller till polisen räknas som smitning.

Andra trafikbrott

Några andra exempel på trafikbrott som kan innebära stora risker både för föraren själv och för andra trafikanter är att köra utan hjälm eller bälte, hålla på med sin mobiltelefon under körning, inte stanna vid stopplikt, köra mot rött, köra på gång- och cykelbanor eller över refuger och gräsmattor. Som vårdnadshavare bör du vara

Ha koll på din ungdoms fordon

minst lika engagerad i ditt barns fordon som du är när det gäller ditt eget. Det är din uppgift att säkerställa att det fordon ditt barn kör är trafiksäkert och lagligt.

Vi uppmuntrar till en dialog i hemmet även kring själva fordonet och dess beskaffenhet. Kontrollera också att fordonet inte har ändrats eller manipulerats på något vis.

Checklista – detta bör kontrolleras

- Hur är skicket på däck, bromsar och fjädring?
- Har fordonet rätt och fungerande belysning?
- Har fordonet rätt skyltning?
- Åtgärdas uppkomna brister eller fel på fordonet i tid?
- Är fordonet om så krävs besiktigt och säkert att köra?
- Har någon manipulerat fordonet för att det till exempel ska kunna köras i en högre hastighet än den tillåtna?

Några olika fordonstyper

A-traktor

En A-traktor är en bil som är ombyggd till traktor. Den ska vara begränsad till en hastighet av högst 30 km/tim och kräver ett körkort med minst AM-behörighet.

- ◆ En A-traktor ska vara försedd med en väl synlig så kallad LGF-skylt baktill som talar om att det är ett långsamtgående fordon. Skylten får inte modifieras eller kapas på något sätt.
- ◆ A-traktorn ska även vara försedd med en väl synlig registreringskylt framtill.
- ◆ A-traktorns däck ska ha minst 1,6 mm mönsterdjup.
- ◆ A-traktorn ska vara utrustad med samma typ av belysning som ursprungsfordonet och det är inte alltid tillåtet att montera ny belysning.
- ◆ När en bil byggs om till A-traktor ska den genomgå en registreringsbesiktning för att godkännas innan den tas i trafik. Därefter ska den regelbundet genomgå kontrollbesiktningar.

- ◆ Både förare och eventuella passagerare måste använda bälte vid färd på väg.
- ◆ Passagerare får endast sitta på en plats avsedd för passagerare och det får endast sitta en person per plats.

Moped

Det finns olika regler för olika typer av mopeder. Gemensamt för alla mopeder är dock att både förare och eventuell passagerare måste använda en godkänd hjälm under färd. Kravet på hjälm gäller inte i en mopedbil som har kaross och bälte för förare och passagerare.

Moped klass I (EU-godkänd moped och mopedbil)

En moped klass I är ett motorfordon på två, tre eller fyra hjul som är gjord att köras i högst 45 km/tim. För att köra en sådan moped krävs att man fyllt 15 år och har minst AM-behörighet.

- ◆ Moped klass I kräver en trafikförsäkring, men den är inte skattepliktig.

- ◆ Moped klass I ska vara försedd med en väl synlig registreringsskylt baktill som inte får vikas eller döljas på annat sätt. En mopedbil måste även vara försedd med en LGF-skylt baktill som talar om att det är ett långsamtgående fordon.
- ◆ Moped klass I får inte köras på cykelbana.
- ◆ En moped klass I behöver inte besiktas.
- ◆ En passagerare får medföras om det finns en avsedd och registrerad plats enligt registreringsbeviset.
- ◆ En moped klass II är ett oregistrerat fordon som inte behöver ha en registreringsskylt, men som kräver en trafikförsäkring.
- ◆ Moped klass II får köras på en cykelbana förutsatt att cykelbanan inte har tilläggsskylten ”Ej moped”.
- ◆ En moped klass II behöver inte besiktas.
- ◆ En passagerare får medföras om det finns en avsedd plats.

Elfordon

I dag finns möjlighet att införskaffa en rad olika sorters elfordon, till exempel elsparkcyklar.

I i vissa fall räknas dessa på grund av sin effekt (kW) som en moped eller en motorcykel. Därmed kan det krävas körkortsbehörighet samt särskild skyddsutrustning.

Förvissa dig därför om att det fordon du köpt till din ungdom är lagligt och ta också reda på vilka regler som gäller för just detta fordon.

Moped klass II

En moped klass II är ett motorfordon på två, tre eller fyra hjul som är gjord att köras i högst 25 km/tim. Körkort, traktorkort eller förarbevis för moped klass II krävs om du inte fyllt 15 år före den 1 oktober 2009.

- ◆ Effekten får inte överskrida 1 kilowatt (kW). Om mopeden går snabbare än 25 km/tim eller har en högre effekt än 1 kW klassas den som en moped klass I.

Mer information om trafiksäkerhet, trafikregler och fordonstyper

- [polisen.se](https://www.polisen.se)
- [trafikverket.se](https://www.trafikverket.se)
- [transportstyrelsen.se](https://www.transportstyrelsen.se)

Följ oss på sociala medier

Instagram

[@polisenumea](https://www.instagram.com/polisenumea)
[@trafikpolisen_umea](https://www.instagram.com/trafikpolisen_umea)
[@polisenwannas](https://www.instagram.com/polisenwannas)

Facebook

Polisen Umeå
Polisen Vännäs, Bjurholm och Nordmaling

Utgivare

Polismyndigheten, lokalpolisområde Umeå

Utgivning

Maj 2025

Produktion

Kommunikation 1 Nord

Foto

Polismyndigheten

[polisen.se](https://www.polisen.se)

